

## ERCP'nin Nadir Bir Komplikasyonu: Hepatik Subkapsüler Hematom

Mustafa GÖZTOK<sup>1</sup>

### GİRİŞ

Endoskopik retrograd kolanjiyopankreatografi (ERCP) ilk olarak 1968 yılında bir tanı aracı olarak geliştirilmiştir (1). ERCP sayesinde birçok hasta daha invaziv cerrahi prosedürlerin neden olduğu morbidite ve mortaliteden kurtuldu. Ancak invaziv bir işlem olduğu için ERCP komplikasyonları da gelişmektedir. Bunlar arasında en sık görülenler pankreatit, kolanjit, kanama ve duodenum perforasyonudur. Nadir görülen komplikasyonlar arasında kontrast allerjisi, kardiyovasküler problemler, toplama sepetinin sıkışması ve daha pek çok komplikasyon görülebilir (2).

### VAKA SUNUMU

31 yaşında erkek hasta bulantı, kusma ve sağ üst kadranda ağrı şikâyeti ile değerlendirildi. Yapılan tetkiklerde akut kolesistit ve koledokoliti saptanması üzerine hasta gastroenteroloji kliniğine yatırılarak ERCP planlandı. Laboratuvar testlerinde WBC 8.500, RBC:4.03, hemoglobin 13.9 g/dL, hematokrit %46, trombositler 272000, bilirubin 4,8 mg/dl, AST 121U/L, ALT 132 U/L, PT:1, INR: 1.12. Endoskopik sfinkterotomi sonrası koledoktan 1 cm'lik kolesterol safra taşı düşürüldü. Hastayı işlem sonrası taburcu edildi.

<sup>1</sup> Uzm. Dr., Özel Tınaztepe Galen Hastanesi Genel Cerrahi Kliniği, mustafagoztok@gmail.com  
ORCID iD: 0000-0002-7722-0904

## TARTIŞMA

ERCP sonrası görülen subkapsüler hepatik hematom nadir görülen komplikasyonlar arasındadır. İlk ERCP sonrası hematomu, Ortega Deballon ve ark. 2000 yılında (3) tanımlamıştır. Gerçek insidansı kesin olarak bilinmemekle birlikte yayımlanmış 53 vaka vardır (4). Fizyopatolojik olarak nasıl geliştiğine dair geçerli bir mekanizma olmamakla birlikte kılavuz telin neden olduğu travmalara bağlı olarak gelişeceği öne sürülmektedir. Ancak kılavuz tel kullanılmadan gelişen hematomlar da bildirilmiştir (5). Diğer bir hipotezin ise taş çıkarmak için kullanılan balonun çekişine bağlı olarak gelişen hepatik travmaya bağlı olduğu düşünülmektedir (6, 7). Tedavinin planlanmasında en önemli faktör hastanın hemodinamik durumudur. Hastanın hemodinamik durumu stabil ise geniş spektrumlu antibiyotiklerle hasta konservatif olarak takip edilmelidir. Ancak hemodinamik olarak stabil olmayan, ileri derecede hemogram-hematokrit düşüklüğü ve kontrol USG'de hematom boyut değişiklikleri olan hastalarda girişimsel tedavi yöntemleri kullanılmalıdır. Girişimsel yöntemler, görüntüleme kılavuzluğunda perkütan drenaj (USG, CT), hematoma neden olan damarın spesifik embolizasyonunu içerir. Cerrahi yöntemlerde; hematomun cerrahi drenajı, kanama yapan damar görünürse ligasyonu ve hemostatik cihaz ve maddelerle yeterli hemostazın sağlanmasıdır.

## SONUÇ

ERCP sonrası görülen hepatik hematom nadir görülen bir komplikasyon olmakla birlikte tanı konulamayan ya da geç tanı konulan hastalarda hayatı tehdit eden sorunlara yol açabilmektedir.

## KAYNAKLAR

1. Richard A. Kozarek, The Past, Present, and Future of Endoscopic Retrograde Cholangiopancreatography, *Gastroenterol Hepatol* (N Y). 2017 Oct; 13(10): 620–622.
2. Chavalitdhamrong D, Donepudi S, Pu L, Draganov PV. Uncommon and rarely reported adverse events of endoscopic retrograde cholangiopancreatography. *Dig Endosc* 2014; 26:15.
3. Ortega Deballon P, Fernández Lobato R, García Septiem J, et al. Liver hematoma following endoscopic retrograde cholangiopancreatography (ERCP). *Surg Endosc* 2000;14:767.
4. R.A. Agha, M.R. Borrelli, R. Farwana, K. Koshy, A. Fowler, D.P. Orgill, For the SCARE Group, The SCARE 2018 statement: updating consensus surgical CAsEReport (SCARE) guidelines, *Int. J. Surg.* 60 (2018) 132–136.

5. García Tamez A, López Cossio JA, Hernández Hernández G, et al. Subcapsular hepatic hematoma: an unusual, but potentially life-threatening post-ERCP complication. Case report and literature review. *Endoscopia* 2016;28:75–80.
6. J.S. Baudet, X. Arguiñarena, I. Redondo, et al., Subcapsular hepatic hematoma: an uncommon complication of endoscopic retrograde cholangiopancreatography, *Gastroenterol. Hepatol.* 34 (2) (2011) 79–82.
7. M. Zizzo, A. Lanaia, I. Barbieri, C. Zaghi, S. Bonilauri, Subcapsular hepatic hematoma after endoscopic retrograde cholangiopancreatography: a case report and review of literature, *Medicine (Baltimore)* 94 (2015) e1041.